

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام

به سوی بهشت
فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام
مهدی صدری
انتشارات دلیل ما

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطاهرين، لا سيما بقية الله في الأرضين، واللعن على اعدائهم اجمعين.

بدون شک انسان دوست دارد که افراد مورد علاقه خویش را از نزدیک ببیند و اگر از دنیا رفته باشند به زیارت تربت و مزارشان شتافته و بدین سان محبت و وفاداری اش را به آنان اظهار نماید.

در مکتب و آیین ما این مطلب مورد تأکید فراوان قرار گرفته و زیارت مرقد های مطهر معصومین علیهم السلام به عنوان تجدید عهد و پیمان با آن بزرگواران لازم دانسته شده است. در این میان زیارت سیدالشهدا علیه السلام جلوه خاصی داشته و از توجه ویژه خداوند تبارک و تعالی، پیامبران، امامان، فرشتگان و... برخوردار بوده و هست.

نوشتاری که تقدیم حضورتان می گردد، قطره ای از بیکران اقیانوس فضیلت زیارت کربلاست که پس از مطالعه و مراجعه مکرر به کتب مزار - مانند: کامل الزیارات، بحار الانوار، وسائل الشیعة، مستدرک الوسائل، جامع أحادیث الشیعة و موسوعة زیارات المعصومین علیهم السلام - و انتخاب روایات از آن منابع، تنظیم و ترجمه شده ولی به لحاظ اختصار غالباً به یک مصدر اکتفا نموده ایم. در این میان، بیش از همه از

کتاب شریف کامل الزیارات تألیف ابوالقاسم جعفر بن محمد قولویه قدس سره استاد شیخ مفید رحمه الله که در قرن چهارم می زیسته، استفاده و عمده مطالب به آن آدرس داده شده است. وثاقت و جلالت ایشان مورد اتفاق علمای شیعه است و او خود در مقدمه کتاب می گوید: «من تنها روایاتی را که از افراد مورد اطمینان و ثقه باشد، نقل می کنم».

مطالب کتاب در سه بخش تقدیم می شود:

بخش اول: ضرورت اهتمام به زیارت امام حسین علیه السلام

بخش دوم: شرائط و آداب زیارت آن حضرت

بخش سوم: فضیلت و پاداش زیارت ایشان

ان شاء الله خدا ما و شما را از زائران با معرفت آن حضرت قرار دهد. به امید آن که هر چه زودتر سرور و مولایمان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را در کربلا زیارت کنیم.

محرم الحرام 1437، آبان 1394

قم، مهدی صدری

۱: ضرورت اهتمام به زیارت امام حسین علیه السلام

امامان معصوم علیهم السلام تأکید بسیار بر زیارت سیدالشهدا علیه السلام داشته، آن را «واجب»، «فریضه» و از «حقوق» آن گرامی شمرده و فرموده‌اند:

زیارت امام حسین علیه السلام بر مردان و زنان واجب است.

۱

شیعیان ما را به زیارت امام حسین علیه السلام فرمان دهید که رفتن به کربلا بر هر مؤمنی که آن حضرت را به امامت الهی پذیرفته باشد، فریضه است. ۲

بر هر زن با ایمانی واجب است که حضرت فاطمه علیها السلام را در زیارت امام حسین علیه السلام یاری نماید.

۳

و هنگامی که درباره زیارت کربلا سؤال شد، در پاسخ فرمودند: رعایت حق امام حسین علیه السلام بر هر مسلمانی واجب است. ۴

نکوهش ترک زیارت

در روایات فراوان از ترک زیارت آن حضرت نهی شده^۵ و فرموده‌اند: زیارت امام حسین علیه السلام را رها مکنید.^۶ زیارت آن حضرت را ترک مکن و به دوستان نیز فرمان بده (که زیارت از آنها نیز فوت نشود).^۷ چرا زیارت کربلا نمی‌روی؟^۸

و با عبارتهای گوناگون و جملات کوبنده تارکین زیارت کربلا را مذمت کرده و فرموده‌اند: کسی که یک سال بگذرد و زیارت نرود یک سال از عمرش کم می‌شود.^۹ چقدر شما جفاکار هستید که امام حسین علیه السلام را زیارت نمی‌کنید! تعجب است که عده‌ای خود را شیعه ما می‌دانند ولی از روی جفا، کوتاهی، سستی و تنبلی به زیارت قبر امام حسین علیه السلام نمی‌روند.^{۱۰}

کسی که بمیرد و کربلا نرفته باشد شیعه ما نیست.^{۱۱} هر کس بی جهت زیارت آن حضرت را ترک کند اهل آتش است.^{۱۲}

اگر کسی هزار حج بجا آورده - و بنابر نقلی تمام عمر، حج گزارده - باشد ولی کربلا نرفته باشد حق خدا و پیامبر

صلی الله علیه و آله وسلم را ترک نموده است. ^{۱۳} او در قیامت هیچ عذری نزد خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم ندارد، ^{۱۴} عاق پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم عاق اهل بیت علیهم السلام گردیده و استخفاف (و بی اعتنائی) به امری کرده که اگر انجام می داد به سود خودش بود. ^{۱۵} و بالاخره در قیامت نصیب او حسرت خواهد بود. ^{۱۶}

اگر گفته شود: ظاهر برخی از این روایات قطعاً مراد نیست، چگونه می شود گفت کسی که به امامت دوازده امام علیهم السلام معتقد است و آنها را دوست دارد از تشیع خارج و جهنمی است برای آن که به کربلا نرفته است؟ در پاسخ می گوئیم: ممکن است مراد آن باشد که شیعه کامل نیست و ایمانش خیلی ضعیف است، و به جهت ترک زیارت، شفاعت از او به تأخیر می افتد و به گناهانش مؤاخذه می شود تا آن که در نهایت از او دستگیری کنند. آنچه مهم است آن است که مراد از این روایات هر چه باشد قطعاً تویخ شدید کسانی است که با آن که می توانند به زیارت بروند تساهل ورزیده و خود را از این فیض عظیم محروم می نمایند.

زیارت با ترس

از جمله اموری که دلالت بر اهمیت زیارت امام حسین علیه السلام دارد، مطلوب بودن آن حتی در حال خوف و احساس خطر است، چنان که در روایات آمده: زیارت آن حضرت را از ترس ترک مکن که هر کس به جهت خوف از کسی کربلا نرود در قیامت حسرت می خورد. ^{۱۷}

راوی عرض کرد: من با ترس و دلهره به کربلا می روم و برمی گردم، از ترس سلطان، مرزبانان و.... در پاسخ او فرمودند: دوست نداری که خدا ببیند تو در راه ما خائف و هراسان هستی؟! مگر نمی دانی کسی که به جهت خوف ما ترسان گردد خدا او را در سایه عرش خود جای دهد. او در سایه عرش هم صحبت امام حسین علیه السلام باشد و خدا او را از احوال و ترس های قیامت نجات دهد. مردم در ترس و وحشت هستند ولی او نه. اگر هم بترسد فرشتگان او را آرامش داده و با بشارت تسکین می بخشند. ^{۱۸}

هر چه ترس تو بیشتر باشد ثوابت بیشتر است. کسی که در راه زیارت آن حضرت بترسد، خدا او را در قیامت از ترس و وحشت امان می دهد. آمرزیده از کربلا برمی گردد و فرشتگان بر او سلام می دهند، پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم او را دیدار و برای او دعا می فرماید. برمی گردد با نعمت و

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام | زیار...

۱۹ فضل الهی.

۲: شرائط و آداب زیارت امام حسین علیه السلام

شرائط زیارت امام حسین علیه السلام

در کلمات خاندان عصمت علیهم السلام اموری به عنوان شرط ترتب پاداش و قبول شدن زیارت ذکر شده که به چند مورد آن اشاره می شود:

1. نسبت به امام حسین علیه السلام شناخت و معرفت داشته باشد و آن حضرت را امام مفترض الطاعة بداند. ^{۲۰}
- در حقیقت تمام عبادات در صورتی ارزش دارد که انسان، ایمان و معرفت به مقام الهی امامان دوازده گانه پس از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم داشته و فقط اطاعت بی چون و چرای آنان را بر خود لازم بداند که این مهم ترین شرط پذیرفته شدن اعمال است.
2. ولایت آن حضرت را گردن نهد و از دشمنان ایشان بیزار باشد. ^{۲۱}
3. تکبر نرزد. ^{۲۲}
4. فقط به قصد زیارت مسافرت نماید، بدون این که در کربلا کاری (مثل تجارت و...) داشته باشد. ^{۲۳}
5. نیت خالص داشته باشد و مقصودش از زیارت: رضای خداوند، ^{۲۴}
- صله پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و تقرب به آن حضرت ^{۲۵}

یہ راز راز کے اندام حسین حیاتِ اسرار میں

۲۶ و خوشحال کردن ایشان،

امثال فرمان معصومين عليهم السلام،

کوشش در نیکی به اهل بیت علیهم السلام،

به جهت محبت و اشتیاق به سیدالشہدا، امیرالمؤمنین و

حضرت زهرا علیہم السلام،

به جهت ترحم نسبت به رفتاری که دشمن با امام حسین

عليه السلام داشت، و برای ایجاد خشم و ناراحتی در قلب و

۲۷ جان دشمنان باشد.

برای ریا، خودنمایی، سمعه، یا از روی طغیان و سرکشی، یا

۲۸ برای خوشگذرانی و... به زیارت نرود.

آداب زیارت امام حسین علیه السلام

رعایت آداب زیارت، دخالت فوق العاده در قبولی آن، ترتب پاداش و استجاب دعا دارد. امام صادق علیه السلام - پس از ذکر برخی از آدابی که خواهد آمد - فرمود: اگر آنچه گفته شد رعایت کردی، حج و عمرهات تمام و کامل گردیده و مستوجب آمرزش و رحمت و رضوان الهی شده‌ای. ^{۲۹} برخی از آن آداب عبارت است از:

1. قبل از سفر سه روز روزه بگیرد، ^{۳۰} بهتر است چهارشنبه پنج‌شنبه و جمعه باشد. ^{۳۱}
 2. پیش از مسافرت غسل کند. ^{۳۲}
 3. از هنگام حرکت تا وقتی که در کربلاست بوی خوش و روغن (کرم) و سرمه را ترک نماید. ^{۳۳}
 4. از خوردن غذاهای لذیذ و گوشت پرهیز کند. ^{۳۴}
- امام صادق علیه السلام به مفضل فرمود: زیارت بروید بهتر از آن است که زیارت نروید، و زیارت نروید بهتر از آن است که زیارت بروید.
- او خدمت حضرت عرض کرد: (با این فرمایش) کمرم را شکستید!
- حضرت فرمود: سر قبر پدرانمان با غم و اندوه می‌روید ولی هنگام زیارت امام حسین علیه السلام با سفره‌ها (ی

رنگین)!! هرگز (این کار صحیح نیست) مگر آن که ژولیده و گردآلود باشید. ^{۳۵}

5. با حالت حزن، اندوه، پریشان حالی، ژولیدگی، و گرسنه و تشنه باشد، که امام حسین علیه السلام در چنین حالی به شهادت رسید. ^{۳۶}

6. غسل زیارت کند و اگر در فرات غسل نماید فضیلت بیشمار دارد. ^{۳۷} البته هرگاه در روز غسل کند برای آن روز و اگر در شب غسل نماید برای آن شب کافی است. ^{۳۸}

7. اگر نتوانست غسل کند، وضو بگیرد. ^{۳۹}

8. پا برهنه باشد که در حرمی از حرم‌های خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم است. ^{۴۰}

9. زبانش به (ذکر خدا) تکبیر، تهلیل، تمجید، و تعظیم (و ثنای الهی) گویا باشد. ^{۴۱}

10. بر پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام به ویژه بر امام حسین علیه السلام بسیار درود و صلوات بفرستد.

11. بر قاتلان آن حضرت لعن و نفرین کرده و از

بنیان گذاران این ستم، اظهار برائت نماید. ^{۴۲}

12. با آرامش و وقار و تواضع راه برود. ^{۴۳}

13. قدم‌ها را کوتاه بردارد که هر قدمی پاداش حج و عمره دارد.

14. با دلی خاشع و چشمی گریان باشد. ^{۴۴}

15. با همراهانش خوش‌رفتار باشد.

16. کم حرف بزند، مگر آن که سخن نیک بگوید.

17. لباس هایش تمیز و پاکیزه باشد.

18. بسیار نماز بگزارد.

19. چشمش را (از نگاه نادرست) حفظ کند.

20. به زائران نیازمند رسیدگی و آنان را در مال خویش شریک کند.

21. تقیه را - که قوام دینش به آن وابسته است - رعایت نماید.

22. از آنچه خداوند نهی نموده، از خصومت و ستیز، قسم بسیار و (بگو مگو و) جدالی که در آن سوگند یاد شود پرهیز نماید. ^{۴۵}

23. مسافری که نمازش شکسته است، بهتر است در حرم سیدالشهدا علیه‌السلام نمازش را تمام بخواند (نظر فقها در تعیین محدوده آن متفاوت است). ^{۴۶}

تکرار زیارت

در این که تکرار زیارت در چه مدت زمانی مطلوب است، روایات مختلف به ما رسیده که ظاهراً به حسب دوری و نزدیکی زائر با کربلا یا توان مالی او حکم تغییر می‌کند. زیارت هر هفته، ^{۴۷} هر ماه، ^{۴۸} دو ماه یک بار، ^{۴۹} و هر سال سفارش شده است. ^{۵۰}

فقر سالی یک مرتبه، و ثروتمند هر سال دو مرتبه ^{۵۱} و بنابر روایتی هر چهار ماه یک بار. ^{۵۲} دست کم کسانی که نزدیک هستند هر ماه یک بار و کسانی که دور هستند هر سه سال یک مرتبه. ^{۵۳} (در هر صورت) بیش از چهار سال، زیارت ترک نشود. ^{۵۴}

اوقات زیارت

از امام صادق علیه السلام پرسیدند: آیا برای زیارت امام حسین علیه السلام وقت خاصی هست که فضیلت بیشتری داشته باشد؟

حضرت فرمود: همیشه به زیارت آن حضرت مشرف شوید، چرا که آن بهترین موضوع است، هر کس بیشتر برود خیر بیشتری نصیب او شده و هر کس کم برود از بهره خود کاسته است. و سعی کنید زیارت شما در اوقات شریفه واقع شود که ارزش عبادات چند برابر است، و آن زمان‌هایی است که فرشتگان برای زیارت حضرتش فرود می آیند. ^{۵۵}
برخی از اوقات شریفه که در روایات آمده عبارت است از: شب‌های جمعه به همراهی پیامبران و فرشتگان ^{۵۶} علیهم السلام،

روز اول ماه رجب که موجب آمرزش گناهان است. ^{۵۷}
نیمه رجب که حضرت ثامن الحجج علیه السلام سفارش فرموده‌اند. ^{۵۸}

نیمه شعبان که صد و بیست و چهار هزار پیامبر علیهم السلام با او مصافحه کنند و ندا آید: آمرزیده باز گردید، پاداش شما بر خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم است. ^{۵۹}
شب نیمه شعبان که گناهان مقدم و مؤخر او آمرزیده شود.

۶۰

ماه رمضان که اگر در راه بمیرد از محاسبه روز محشر معاف است. ۶۱

شب اول، شب نیمه و شب آخر ماه رمضان، که گناهانش بریزد و پاک گردد مانند روری که از مادر متولد شده، و پاداش حج و عمره دارد، فرشته‌ای به او گوید: پاک شدی، عمل خویش را از سر گیر. فرشته‌ای دیگر می گوید: احسنت، بشارت باد تو را به آمرزش و فضل خداوند. ۶۲

شب قدر که حاجاتش روا شده و به او مقام شفاعت واگذار گردد. ۶۳

خصوص شب بیست و سوم ماه رمضان که بیست و چهار هزار فرشته و پیامبر علیهم السلام با او مصافحه کنند و امام رضا علیه السلام بر آن تأکید فرموده‌اند. ۶۴

اعتکاف دهه آخر ماه رمضان که از حج و عمره هم برتر است. ۶۵

شب عید فطر که گناهان مقدم و مؤخر او بخشیده و آمرزیده شود. ۶۶

روز عید (فطر، قربان...) ، که پاداش صد حج، صد عمره و صد جنگ و مبارزه به همراهی پیامبران و امامان علیهم السلام دارد. ۶۷

شب عرفه، اگر در یک سال زیارتِ شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عرفه را درک نماید پاداش هزار حجّ مبرور، هزار عمره مقبول دارد و هزار حاجت دنیا و آخرتش برآورده می‌گردد. [۶۸](#)

روز عرفه که مانند کسی باشد که خدا را در عرش زیارت کرده، پاداش حج و عمره بشمار دارد، با دلی شاد برگردد، خدا او را صدیق نامیده و در زمین از کروبیین (فرشتگان مقرب) بشمار آید. [۶۹](#)

شب عید قربان که گناهان مقدم و مؤخر او بخشیده و آمرزیده شود. [۷۰](#)

شب عاشورا که اگر در حرم بیتوته کند پاداش شهدای کربلا را دارد. [۷۱](#)

روز عاشورا که پاداش شهدای کربلا را دارد و مانند آن است که خدا را در عرش زیارت کرده باشد. [۷۲](#)

روز اربعین که زیارتش از علامات مؤمن شمرده شده است. [۷۳](#)

۳: فضیلت و پاداش زیارت امام حسین علیه السلام

اهمیت و ارزش زیارت

زیارت حضرت سیدالشهدا علیه السلام دارای فضیلت فراوان و از آن به «خیر کثیر» تعبیر شده است، ^{۷۴} بلکه بهترین موضوع ^{۷۵} و از برترین عبادات است ^{۷۶} که گمان نمی رود کسی بتواند به کنه و حقیقت آن پی ببرد، ^{۷۷} اگر مردم ارزش آن را می دانستند از شوق می مردند، از حسرت جان می دادند، ^{۷۸} و در رفتن به کربلا (و سبقت به آن) به روی همدیگر شمشیر کشیده، و اموالشانرا می فروختند و به زیارت می رفتند. ^{۷۹}

خدای تعالی در آخر روز عرفه، پیش از توجه به کسانی که در صحرای عرفات هستند، به زوآر امام حسین علیه السلام نظر دارد. ^{۸۰}

بی ظرفیتی مردم به نحوی است که معصومین علیهم السلام احساس می کردند اگر فضائل زیارت کربلا بازگو شود، آنها حج را کنار گذاشته و به زیارت سیدالشهدا علیه السلام اکتفا کنند. ^{۸۱} اگر زائر می دانست خدا چه پاداشی برای او مهیا کرده خوشحالی و سرورش از بی تابی و اندوهش بیشتر می شد ^{۸۲} و آرزو می کرد که اصلاً تا آخر عمرش در کربلا

زندگی می‌کرد. ^{۸۳}

کسی که سیدالشهدا علیه السلام را زیارت کند گویا خدا را
در عرش زیارت کرده است. ^{۸۴}

توضیح: معلوم است که خدا جسم و جسمانی نیست که
قابل دیدن باشد، حضرت ثامن الحجج علیه السلام در ضمن
روایتی می‌فرمایند: خدا دیدار پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم را
زیارت خودش قرار داده، چنان که اطاعت و پیروی از ایشان
را اطاعت و پیروی خودش می‌داند. کسی که خدا را به
«وجه و صورت» - به هر نحوی که باشد - وصف کند کافر
است، مراد از «وجه الله» پیامبران و حجت‌های معصوم
علیهم السلام هستند. ^{۸۵}

به تعبیر محدث و فقیه بزرگوار شیخ یوسف بحرانی
رحمه الله، «زیارت خدا» کنایه از برتری رتبه و پاداش فراوان
زائر (و قرب معنوی او به خدای تبارک و تعالی) است که
گویا او را به آسمان بالا برده و به عرش خود - که جایگاه
عظمت اوست - نزدیک کرده است. ^{۸۶}

عظمت زائر

زائر امام حسین علیه السلام نزد خدا از احترام و عزّت ویژه‌ای برخوردار است. ^{۸۷} از هنگام حرکت به سوی کربلا سایه‌اش بر هر چه واقع شود آن چیز دعاگوش خواهد بود. ^{۸۸} از مفلحین و رستگاران، منتجین و برگزیدگان، ^{۸۹} فائزین و کامیابان، ^{۹۰} صدیقین، ^{۹۱} و اولیاء الله، و داخل در حزب خدا و حزب پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و حزب خاندانش علیهم السلام می‌باشد، ^{۹۲} و خداوند عزّوجلّ نام او را در «اعلی‌علیین» ثبت می‌نماید. ^{۹۳} خدا به او مباحات کرده و خطاب به فرشتگان می‌فرماید: «به عزّت و جلال و عظمت سوگند که کرامت خود را بر او لازم گردانیده و در بهشتی که مخصوص اولیا و پیامبران است او را جای دهم». ^{۹۴} چنان بر درجات او افزوده شود تا جایی که شهیدی که در راه خدا در خون خودش غوطه‌ور بوده نیز بدان مقام دست نیابد. ^{۹۵}

کسی که خدا خیرش را بخواهد محبّت امام حسین علیه السلام و زیارت آن حضرت را به دلش می‌اندازد ^{۹۶} و فقط کسی که در آزمون الهی موفق بوده و خدا دلش را امتحان کرده، و او را توفیق شناخت و معرفت اهل بیت

علیهم السلام داده، موفق به زیارت می شود. ^{۹۷}

زیارت توفیقی است از جانب خدا که از روی مهربانی و رحمت و رأفت نصیب زائر کرده است بدون آن که خودش در این کار پیش دستی کرده باشد] و استحقاق آن را داشته باشد. ^{۹۸}

کثرت زیارت بیان گر محبت زائر به اهل بیت علیهم السلام است. ^{۹۹}

هیچ چیز نیست مگر آن که به حال زائر غبطه می خورد، و به او تبرک می جوید و به امید خیر و نیکی به او نظر می نماید. ^{۱۰۰}

خدا از عرق زائران فرشته هایی خلق می کند که تسبیح الهی نموده و برای زوآر تا قیامت طلب آمرزش می نمایند. ^{۱۰۱}

در قیامت ندایی بلند شود که: «این زوآر الحسین علیه السلام» یعنی: کجایند زائران امام حسین علیه السلام؟ و به آنها مقام شفاعت واگذار شود و گویند: دست هر کس را که می خواهید بگیرید و وارد بهشت نمایید. ^{۱۰۲}

بلکه اگر زائر، شقی هم باشد پس از زیارت شقاوتش زائل شده و سعادت مند و خوشبخت خواهد گردید. ^{۱۰۳}

عنایت اهل بیت علیهم السلام به زوار

خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام به زائران سیدالشهدا علیه السلام توجه و عنایت خاصی دارند، همه دعاگوی آنان بوده هر صبح و شام برای آنان درخواست رحمت می نمایند.

[۱۰۴](#) به ویژه حضرت فاطمه علیها السلام در کنار مرقد مطهر

ایشان حاضر شده و برای آنان طلب آمرزش می فرماید. [۱۰۵](#)

امام حسین علیه السلام از جانب راست عرش خدا به زوار

نظر می فرماید. [۱۰۶](#)

راوی گوید: محضر مبارک امام صادق علیه السلام مشرف شدم، حضرت مشغول نماز بود و در سجده با خدای تعالی چنین مناجات می نمود که: ای خدایی که ما را به کرامت اختصاص داده، به ما وعده شفاعت داده... و دل هایی از مردم را به سوی ما مایل نموده ای، مرا و برادرانم و زائران قبر امام حسین علیه السلام را پیامرز، آنان که اموالشان را خرج کرده و خود را به زحمت انداخته اند تا به ما نیکی کنند، به امید پاداشی که در پیوند با ما قرار داده ای، برای شادی پیامبرت صلی الله علیه و آله وسلم، برای امتثال فرمان ما، و برای ایجاد خشم در دل دشمنان ما تا رضایت و خوشنودی تو حاصل گردد.

خدایا از جانب ما رضوان [بهشت یا خوشنودیت] را به آنان پاداش ده، شب و روز نگهدارشان باش، برای خانواده و

فرزندانشان بهترین جانشین باش، آنان را از شرّ هر جبار
عنید و هر مخلوق ناتوان یا نیرومند و شیاطین انس و جن
محافظت فرما، و برترین آرزوی آنان را - در تحمل دوری از
وطن و ترجیح دادن ما بر فرزندان و نزدیکان و
خانواده‌هایشان - به آنها عطا فرما.

خدایا دشمنان ما بر آنان در این سفر عیب و ایراد گرفتند،
ولی در آنان هیچ تأثیری نگذاشت. خدایا آن چهره‌هایی که
خورشید دگرگون نموده (و سوزانده)، گونه‌هایی که بر مرقد
مطهرش گذاشته شده، چشمانی که اشکش از روی
دلسوزی برای ما جاری گشته، دل‌هایی که در عزای ما
بی‌تاب و سوزان گردیده و آن فریاد و شیونی که برای ما برپا
شده (همه) را مورد رحمت خویش قرار ده. خدایا من آنها را
به تو سپردم تا در روز عطش از حوض کوثر سیرابشان
سازی.

راوی می‌گوید: حضرت پیوسته چنین دعا می‌فرمود، پس از
آن که تمام شد، عرض کردم: این دعایی که شما فرمودی
اگر برای کسی بود که خدا را نمی‌شناخت، گمانم هیچ‌گاه
آتش به او آسیبی نمی‌رساند! به خدا سوگند آرزو کردم حج
نرفته بودم و به زیارت کربلا مشرف شده بودم.

حضرت فرمود: تو که به کربلا نزدیک هستی، چرا به زیارت
سیدالشهدا علیه‌السلام نمی‌روی؟! عرض کردم: نمی‌دانستم

این قدر ارزش دارد!

حضرت فرمود: در آسمان برای زائران امام حسین

علیه السلام بیشتر دعا می کنند تا زمین....

آیا دوست نداری که در بین کسانی باشی که پیامبر

صلی الله علیه وآله وسلم، امیرالمؤمنین و حضرت زهرا و

امامان علیهم السلام برای آنان دعا می فرمایند؟!

آیا دوست نداری که فردای قیامت از کسانی باشی که

فرشتگان با آنها مصافحه می کنند؟!

آیا دوست نداری که فردای قیامت از کسانی باشی که هیچ

گناهی بر آنها نیست و مورد مؤاخذه قرار نمی گیرند؟!

آیا دوست نداری که فردای قیامت از کسانی باشی که پیامبر

صلی الله علیه وآله وسلم با آنان مصافحه می فرماید؟! [۱۰۷](#)

پاداش زائر در دنیا

زائر امام حسین علیه السلام - و هم چنین خانواده و دارایی اش ^{۱۰۸} - در پناه خداوند و حفظ و امان او قرار دارند. او لحظه‌ای از رحمت حق تعالی فاصله نمی‌گیرد، ^{۱۰۹} امور مهم دنیوی او کفایت می‌شود. ^{۱۱۰} فرشتگان او را احاطه و با او همراهی می‌نمایند، ^{۱۱۱} از هنگام حرکت تا زمان برگشت از عمرش حساب نمی‌شود. ^{۱۱۲}

فرشتگان هنگام ورودش به کربلا به استقبال او آمده، هنگام بازگشتش او را مشایعت، هنگام بیماری اش از او عیادت نموده و بر دعاهایش آمین می‌گویند. ^{۱۱۳}

خدا با او مناجات نموده و می‌فرماید: «ای بنده من! هر چه می‌خواهی درخواست کن که تو را اجابت و به تو عطا می‌نمایم و نیازهایت را برآورده می‌سازم». ^{۱۱۴} و هر حاجتی از امور دنیا و آخرت را که بخواهد به او می‌دهد ^{۱۱۵} یا به سرعت و یا آن که برایش ذخیره می‌کند. ^{۱۱۶}

روایات فراوان دلالت دارد که اجابت دعا در کنار قبر سیدالشهدا علیه السلام قطعی است. از عطیه‌های خدا به آن حضرت، در برابر شهادت، آن بود که قبر حضرت را محل استجابت دعا قرار داد. ^{۱۱۷} هر گرفتار، غمناک، گنهکار، بیمار

و.... نزد آن حضرت دعا کند، خدا به برکت آن حضرت مشکش را برطرف می کند، ^{۱۱۸} و برای او فرجی سریع می رساند. ^{۱۱۹}

زیارت باعث زیادتی و وسعت رزق و طولانی شدن عمر است ^{۱۲۰} بلکه باب روزی را به روی زائر می گشاید، ^{۱۲۱} و بلاها را از او برطرف و دور می کند. ^{۱۲۲}

امیرمؤمنان علیه السلام به آنان خطاب می فرماید: «من ضمانت می کنم که در دنیا و آخرت حوائج شما برآورده و بلاها از شما دور گردد». ^{۱۲۳}

امام باقر علیه السلام فرمود: امام حسین علیه السلام مظلومانه، اندوهناک، با لب تشنه و دلی پر حسرت در کربلا به شهادت رسید. پس از آن خدای عزوجل قسم یاد نمود که هرکس حسرتی به دل داشته، محزون، گنهکار، غمناک یا عطشان و یا دارای آفت و مرضی باشد و به زیارت آن حضرت مشرف شود و به واسطه آن بزرگوار به درگاه خداوند تقرب بجوید، خداوند غم و اندوه او را برطرف و حاجتش را روا کند، گناهانش را ببخشد، عمر او را طولانی کند و رزق و روزی او را وسعت دهد. ^{۱۲۴}

سنجش زیارت با سایر عبادات

در این که زیارت امام حسین علیه السلام پاداش چند حج و عمره دارد، روایات مختلفی نقل شده ^{۱۲۵} تا جایی که برابر با هزار حج و هزار عمره ^{۱۲۶} - و بنابر روایتی: برابر هزار حج و هزار عمره به همراهی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم ^{۱۲۷} - دانسته شده است. بلکه گاهی در یک روایت پاداش های مختلف آمده است، بنابر نقل عالم جلیل ابن قولویه قدس سره و شیخ طوسی رحمه الله، امام صادق علیه السلام در ضمن روایتی فرمود: امام حسین علیه السلام در دامان پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم بود، عایشه [از روی انکار] به آن حضرت گفت: چقدر از این بچه خوشت می آید؟! حضرت فرمود: وای بر تو، وای بر تو! چرا از او خوشم نیاید و او را دوست ندارم؟! او میوه دل و روشنی دیده من است. بدان که امّت در آینده او را خواهند کشت. هر کس پس از شهادت او به زیارتش برود خدا پاداش یک حج از حج های مرا برای او بنویسد.

او با تعجب پرسید: یک حج از حج های شما؟ حضرت فرمود: آری! دو حج. باز پرسید: دو حج از حج های شما؟ حضرت فرمود: آری! چهار حج و... او هم چنان می پرسید و حضرت زیاد می فرمود تا به هفتاد - و بنابر نقلی نود - حج و عمره پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم رسید. ^{۱۲۸}

در خصوص زیارت عاشورا - به صورت کامل، با 100 لعن و 100 سلام - پاداش دو میلیون حج، دو میلیون عمره، دو میلیون جنگ به همراهی پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم و بقیه امامان معصوم علیهم السلام روایت شده است. ^{۱۲۹}

زیارت، پاداش اعتکاف و روزه گرفتن دو ماه در مسجد الحرام، ^{۱۳۰} آزادی هزار برده در راه خدا، هزار صدقه مقبوله، هزار روزه دار، هزار شهید بدری ^{۱۳۱} - یا صد هزار شهید از شهدای بدر ^{۱۳۲} - را دارد.

هر روز اقامت نزد قبر سیدالشهدا علیه السلام ثواب هزار ماه (عبادت) دارد. ^{۱۳۳}

بلکه در روایات ثواب های فوق العاده برای هر قدمی که زائر برمی دارد وارد شده است: با اولین قدم گناهان گذشته اش پاک می شود. ^{۱۳۴} و با قدم های بعدی آن قدر بر حسناتش افزوده می گردد تا بهشت بر او واجب گردد. ^{۱۳۵}

با هر قدم یک حسنه برایش نوشته و یک سیئه از او محو شود. ^{۱۳۶} و در روایات دیگر هزار حسنه برایش نوشته، هزار سیئه از او محو و هزار درجه بر درجاتش افزوده شود. ^{۱۳۷} و در خصوص زیارت وارث، ثبّت صد هزار حسنه، محو صد هزار سیئه، افزایش صد هزار درجه ذکر شده و فرموده اند: صد

هزار حاجت او نیز برآورده می شود. ^{۱۳۸}
اگر با پای پیاده باشد برای هر قدم، پاداش آزادی برده‌ای از
فرزندان حضرت اسماعیل علیه السلام به او داده می شود. ^{۱۳۹}

اگر در فرات غسل کند و به زیارت برود برای هر قدمی که
برمی دارد و بر زمین می گذارد پاداش حج و عمره ^{۱۴۰} و بنابر
روایتی: پاداش صد حج مقبول، صد عمره مبرور، و صد غزوه
- به همراهی پیامبران علیهم السلام - دارد. ^{۱۴۱}
هر چه زائر در راه زیارت یا هنگام اقامت در کربلا خرج کند
پاداش آن را هزار برابر ^{۱۴۲} - یا ده هزار برابر ^{۱۴۳} - دریافت
نموده و خداوند متعال آن پاداش را برایش ذخیره می کند.
و بنابر روایتی در برابر هر درهم، ده هزار شهر در لوح محفوظ
برای او [در بهشت] ثبت می گردد. ^{۱۴۴}

اگر انسان خودش به زیارت برود اجرش بیشتر است، ^{۱۴۵}
ولی اگر نتواند خودش برود و کسی را به زیارت بفرستد در
برابر هر درهمی که آن زائر خرج می کند به اندازه کوه احد
برای فرستنده حسنه و پاداش نوشته می شود، و خداوند
چندین برابر آنچه خرج کرده جایگزین کرده (و در مالش
برکت قرار می دهد) و بلاهایی را که برای او مقدر شده بود
برطرف، و مالش را نیز حفظ می فرماید. ^{۱۴۶}

پاداش‌های معنوی و اخروی زیارت

در مورد پاداش‌های معنوی و اخروی زیارت امام حسین علیه السلام نکات مهمی در روایات آمده که به بیان چند مورد آن اکتفا می‌شود.

کم‌ترین پاداش زیارت آن حضرت آن است که گناهان گذشته زائر بخشیده شده و به او گفته می‌شود: «عمل خویش را از سر بگیر». ^{۱۴۷} اومانند نوزادی خواهد بود که تازه به دنیا آمده است. ^{۱۴۸}

زائر در رحمت الهی غوطه‌ور است. ^{۱۴۹} فرشتگان ^{۱۵۰} و معصومین علیهم‌السلام برای او دعا و استغفار می‌کنند. ^{۱۵۱} پاداش زیارت او بهشت ^{۱۵۲} و بدنش بر آتش جهنم حرام است. ^{۱۵۳}

مرگ زائر شهادت است، او در زمره شهیدان ^{۱۵۴} - یا شهدای کربلا! - محسوب (و محشور) می‌گردد. ^{۱۵۵}

از زمانی که زائر از منزلش به قصد زیارت بیرون بیاید تا هنگام بازگشت، هفت صد فرشته از بالا و پایین و چپ و راست و پیش رو و پشت سر او را احاطه و مشایعت می‌کنند. پس از آن نیز تا آخر عمر هر روز به زیارت و دیدن او می‌آیند. این فرشتگان هر روز زیارت کربلا رفته و ثوابش برای آن زائر

۱۵۶ خواهد بود.

بنابر روایت دیگر: خداوند به فرشتگان امر فرماید که: «دربِ خانه این بنده زائر - تا آخر عمرش - به تسبیح و تهلیل و تقدیس من مشغول باشید و پاداش آن را در حسنات او ثبت نمایید».

پس از وفاتش آن فرشتگان در مراسم غسل دادن، کفن کردن، نماز میت و دفن او شرکت می کنند، پس از آن از جانب خدا ندا می آید: «در کنار قبر این بنده من تا قیامت به تسبیح و تقدیس من پردازید و پاداش آن را در نامه حسنات او ثبت نمایید».

۱۵۷

خداوند خودش قبض روح زائر را به عهده می گیرد! ۱۵۸ زائر از سختی جان دادن و سختی های پس از آن ۱۵۹ و از فشار قبر در امان است، و منکر و نکیر او را نمی ترسانند، قبرش تا جایی که چشم می بیند وسیع می گردد و دری از بهشت به قبر او گشوده می شود.

۱۶۰

فرشتگان، اسامی زائران را ثبت می کنند، و علامتی نورانی در پیشانی آنان قرار می دهند که در قیامت نورافشانی می کند. ۱۶۱ نور زائر، شرق و غرب را فرا می گیرد ۱۶۲ و چشم همه را می پوشاند.

۱۶۳

زائران مورد احترام و اکرام و اعزاز الهی قرار گرفته، ۱۶۴

پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم، امیر المؤمنین علیه السلام، جبرئیل و میکائیل علیهما السلام آنها را از بقیه مردم جدا می کنند. ^{۱۶۵} پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام با آنان مصافحه می کنند. ^{۱۶۶} فرشتگان زائر را بشارت می دهند که: «هیچ ترس و حزنی به خود راه مده که امروز روز کامیابی و موفقیت توست». ^{۱۶۷} پیش از همه بر حوض کوثر وارد و از دست امیرمؤمنان علیه السلام سیراب می شود - و بنابر روایتی هر که را خواهد از حوض کوثر بنوشاند ^{۱۶۸} - سپس امیرمؤمنان علیه السلام به فرشته ای می فرماید که او را همراهی نماید. به فرمان آن فرشته، پل صراط برای او رام می گردد، و اذیتی از آتش به او نمی رسد. آن فرشته تا هنگام ورود بهشت همراه او خواهد بود. ^{۱۶۹}

زائر مشمول آیه شریفه: «فَأُولَئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ» ^{۱۷۰} است ^{۱۷۱} و خداوند او را مؤاخذه نمی فرماید. ^{۱۷۲}

امام حسین علیه السلام در سایه عرش الهی جلوس می فرماید و خدا زوار و شیعیان آن حضرت را (گرد آن حضرت) جمع نموده تا آنان را به عزت و کرامت، شادابی، خوشحالی و سروری نائل گرداند که هیچ کس جز خدا

وصفش را نمی داند. حورالعین بهشتی برای آنان پیغام می فرستند که ما مشتاق دیدار شما هستیم (چرا) دیر کرده اید؟! آنان در سرور و کرامتی هستند که در پاسخ می گویند: بعدا خواهیم آمد! ^{۱۷۳}

زائران امام حسین علیه السلام با آن حضرت محشور می شوند ^{۱۷۴} و زیر پرچم ایشان و پرچم پیامبر

صلی الله علیه وآله وسلم قرار گرفته ^{۱۷۵} و به اهل بیت

علیهم السلام ملحق و وارد بهشت شده، ^{۱۷۶} و در جوار آنان خواهند بود. ^{۱۷۷}

آنان چهل سال پیش از بقیه مردم وارد بهشت می شوند، در حالی که بقیه مردم در محشر مشغول حساب هستند.

هیچ کسی در صحرای محشر نیست مگر آن که آرزو می کند: «ای کاش من هم از زوار امام حسین علیه السلام بودم» .

^{۱۷۸}

چند تذکر ضروری

مطلب اول:

شاید برای بعضی این پرسش پیش آید که: آیا این همه پاداش و فضیلت برای زیارت کربلا بعید نیست؟ مگر می شود؟....

در پاسخ می گوییم:

الف) استبعاد دلیل نیست، در برابر «مگر می شود؟» پاسخ می دهیم: «آری، قطعاً می شود» .

ب) انسانی که به راهنمایی عقل خویش به خدای یگانه ایمان دارد و با دلیل قطعی - نصّ و معجزه -، حجت بودن امامان معصوم علیهم السلام برای او معلوم شده، عقل او حکم می کند که بدون چون و چرا کلام فرستاده خدا و حجت پروردگار را بپذیرد. کسی که در برابر آنان تسلیم نباشد برخلاف حکم عقل خود مشی کرده است.

ج) در دعا‌های اهل بیت علیهم السلام آمده است: «یا من یعطی الکثیر بالقلیل» ^{۱۷۹} یعنی ای خدایی که در برابر عمل اندک پاداش بسیار عنایت می کنی.

پاداشی که خدا در برابر طاعات بشر تفضل می کند به لحاظ جود و کرم خویش است نه به لحاظ حجم فیزیکی عمل بندگان. اگر کسی برای شخصیت بزرگی گلی هدیه ببرد، آیا او قیمت یک گل را در بازار روز حساب می کند و در برابر آن

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام | چند ...

به او پاداش می‌دهد یا به لحاظ مقام خویش - حاکم، والی، استاندار، پادشاه و غیره - به او صله می‌دهد؟
مگر امام معصوم علیه السلام در برابر یک گل برده‌ای را آزاد
نفرمود؟ ۱۸۰

مگر در برابر یک گوسفند به صاحب آن هریک از امام
حسن و امام حسین علیهما السلام و عبدالله بن جعفر
رحمه الله هزار گوسفند و هزار درهم - جمعا سه هزار
گوسفند و سه هزار درهم - عطا نفرمودند؟ ۱۸۱
(د) گاه کاری از نظر حجم فیزیکی چندان زیاد نیست ولی
ارزش بالایی دارد. همین نماز که در واجبات مهم‌ترین واجب
محسوب می‌شود، مگر چند قیام و قعود و چند ذکر و دعا و
سوره بیشتر است؟! یا گناه ابلیس مگر تنها یک سجده
نکردن بیشتر بود؟!

بنابر این تنها حجم فیزیکی عمل مورد نظر نیست. ملاک
ارزش، روح و حقیقتی است که در آن عمل وجود دارد و
اثری که بر آن مترتب می‌گردد.
(ه) گذشته از همه آنچه گذشت، یک دنیا ارادت قلبی پشتمانه
این زیارت است که یک دنیا سخن از وصفش عاجز است.
یک دنیا فهم و درک پشت این زیارت نهفته است که
بسیاری از مردم از تصور آن هم عاجز می‌مانند.
یک دنیا اثر و برکت بر این زیارت مترتب است که گاه هیچ

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام | چند ...

چیز دیگر جایگزین آن - در پدید آوردن آن آثار و برکات - نیست!

زیارتی است که تو را به انبیا، اولیا، پاکان و نیکان پیوند می‌زند و خود نیز نتیجه تلاش‌های پیامبران، پاکان و نیکان است.

و این پاداش‌های فراوان که در روایات آمده است، باید با توجه به وسعت لطف و رحمت و عطیه الهی و عنایتی که خدای تعالی به حضرت سیدالشهدا علیه السلام دارد و قدردانی‌اش از فداکاری آن حضرت، سنجیده و لحاظ شود.

۱۸۲

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام | مطل...

مطلب دوم:

با توجه به تفاوت درجات زائران در معرفت، محبت، اخلاص، عبادت و... پاداش آنان نیز مختلف است لذا:
الف) تصور نشود که همه آنچه نقل شد برای همه است.
ب) همین نکته، وجه جمعی است برای روایت‌های مختلف در ثواب‌ها و پاداش‌های متفاوت.

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام | مطل...

مطلب سوم:

خداوند متعال به جهت محبتی که به امام حسین
علیه السلام دارد چنین الطافی را در حق زائران روا داشته
است، و این ربطی به ما ندارد که خدای ناکرده عجب و
غرور ما را از پای درآورد.

به سوی بهشت: فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام | مطل...

مطلب چهارم:

برخی از پاداش‌ها و ارزش‌های یاد شده در جایی است که
زائر آداب زیارت را رعایت نماید، با غسل وارد حرم شود و...
یا در زمان‌های خاص یا زیارت مخصوصی را بخواند که غالباً
در متن یا پاورقی بدان اشاره کرده‌ایم.

مطلب پنجم:

بعضی شبهه پراکنی نموده‌اند که: آیا ممکن است زیارت باعث آمرزش گناهان انسان شود؟ آیا نقل این مطالب باعث جرأت مردم بر ارتکاب گناه نیست؟!

پاسخ: آری زیارت موجب آمرزش است، نظیر توبه که در کتاب و سنت وارد شده بدون این که باعث جرأت مردم بر گناه شود.

با توجه به اینکه مخاطب ما کسانی هستند که به قرآن و روایات اعتقاد دارند، ما از آنها سؤال می‌کنیم: آیات و روایاتی که در مورد عفو و رحمت خدا و آمرزش گناهان به صورت مطلق وارد شده مانند آیات: «(قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ)» ^{۱۸۳} و «إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ» ^{۱۸۴} و امثال آن چه توجیهی دارد؟!

آیات و روایاتی که به گنهکار گوید در صورت توبه و استغفار و بازگشت به سوی خدا، گذشته تاریک او نادیده انگاشته می‌شود و با بی‌گناه برابر می‌شود، چگونه قابل قبول است؟ بسیاری از اعمال که سبب مغفرت و آمرزش دانسته شده، بلکه آیه مبارکه: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» ^{۱۸۵} را چگونه تحلیل می‌کنید؟

آیا این آیات مردم را به اشتباه می‌اندازد که: ای بندگان هر چه می‌خواهید گناه کنید، خداوند شما را می‌بخشد؟ یا هر چه می‌خواهید گناه کنید خداوند در صورت توبه شما را می‌بخشد؟

یا هر کاری می‌خواهید بکنید؛ زیرا می‌شود با اعمال صالحان را جبران کرد؟

هیچ انسان فهمیده و عاقلی از آیات و روایات چنین برداشتی را ندارد، بلکه می‌داند که خداوند عزوجلّ از باب رحمت و واسعه‌ای که دارد برای جلوگیری از یأس و ناامیدی و به جهت ایجاد رجا و امید در قلوب بندگان، آنها را به رحمت و مغفرت خویش وعده داده و امیدوار می‌سازد، پس در صورت صدور گناه نباید ناامید شد، بلکه باید با آب توبه آلودگی گناه را شست.

از ابواب رحمت الهی - بلکه وسیع‌ترین آنها - حضرت سیدالشهدا علیه السلام است.

زیارت آن حضرت، از حسناتی که گناه را محو می‌کند و مشمول عموم: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يَذْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ» است. گذشته از اینکه عمومات شامل آن می‌شود، روایات بسیاری در خصوص آن از پیامبر صلی الله علیه و آله و دیگر معصومان علیهم السلام به ما رسیده است که از جهت حجیت و دلالت تمام است.

چگونه ممکن است ما بر کلام آنها خُرده بگیریم و اعتراض نماییم، مگر ما آنها را معصوم و حجت پروردگار نمی دانیم؟! چرا در بقیه اعمالی که باعث مغفرت و آمرزش است هیچ گاه اشکالی نمی شود؟ آیا تا به حال شنیده اید کسی در مورد پاداش صدقه، صله رحم، نماز شب و اینکه این اعمال باعث آمرزش گناهان است اشکال کند؟ آری همان گونه که شیطان بسیاری از مردم را با اغوای از اصل ولایت به هلاکت می کشاند، ^{۱۸۶} به همان کیفیت عده ای را با تشکیک در دیگر امور مربوط به معصومان علیهم السلام و ولایت آنها - مانند تعظیم شعائر مذهبی: زیارت، عزاداری و... - گمراه می سازد!

مطلب ششم:

مؤمن باید بین خوف و رجا باشد، ترس از تبعات گناه و فرجام و عاقبت بد و امید به فضل و کرم خداوند. امیرالمؤمنین علیه السلام - به یکی از فرزنداناش - فرمود: پسر، چنان از خدا بترس که اگر کارهای نیک اهل زمین از آن تو باشد و به درگاهش عرضه داری از تو نپذیرد؛ و چنان به خدا امیدوار باش که اگر گناهان اهل زمین از تو باشد باز هم تو را بیامرزد. [۱۸۷](#)

امام صادق علیه السلام پس از روایتی نظیر مطلب فوق از لقمان، از پدر بزرگوارشان - که درود خدا بر او باد - نقل فرمود که: در مؤمن دو نور وجود دارد: یکی نور خوف و دیگری نور رجا، هیچ یک از این دو بر دیگری فزونی و برتری ندارد. [۱۸۸](#)

جایی که خود پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام از خوف خدا گریان و نالان بوده، بر خویش می لرزیدند و یا غش می کردند، [۱۸۹](#) چگونه بر دیگران رواست که با اتکای به محبت و زیارت آن بزرگواران خوفی نداشته باشند؟!

کسی که با ایمان و محبت اهل بیت علیهم السلام از دنیا برود - به برکت شفاعتشان - قطعاً اهل بهشت است ولی آیا توجه داریم که:

الف) گاهی گناه، باعث ابتلا و گرفتاری انسان می شود و خداوند با فقر و بیچارگی، بیماری، داغ عزیزان، انواع و اقسام غم و اندوه و مشکل یا حتی با سختی جان دادن و... او را پاک می کند. ^{۱۹۰}

ب) گاهی گناه، مانع استجاب دعا شده و انسان را از رسیدن به اهداف و مقاصد مادی و معنوی باز می دارد. ^{۱۹۱}
ج) گاهی گناه، تضییع حقوق و ستم در حق دیگران است و موجب انتقال حسنات و کارهای نیک بنده به نامه عمل کسی است که حقش را ضایع کرده است. ^{۱۹۲}

د) ممکن است ارتکاب گناهی، ایمان را از انسان سلب نماید، ^{۱۹۳} بلکه گاهی تراکم و کثرت معصیت چنان تأثیر نامطلوبی بر شخص گنهکار می گذارد که - العیاذ باللّه - بغض و کینه اهل بیت علیهم السلام را به دل می گیرد. ^{۱۹۴}
خلاصه آن که آثار و عواقب شوم گناه آن قدر خطرناک است که مؤمن از ترس ابتلای به آن، هیچ گاه به خود اجازه نمی دهد که - از روی علم و عمد - گرد آن بگردد، و جرأت بر گناه با تکیه بر زیارت و محبت و هر عبادت دیگری، با آموزه های مکتب اهل بیت علیهم السلام تنافی روشن دارد.